

WAAROM EEN ONDERNEMINGSRAAD?

Zo ongeveer in het midden van de vorige eeuw valte bij enkele ondernemers de mening post, dat een bedrijf niet alleen een organisatie is, waaruit de ondernemer zijn winst en de arbeider zijn levensonderhoud put. Volgens hen moest het ook zijn een gemeenschap, die pas tot volle bloei kon komen, als een ieder niet alleen een juist begrip had van zijn taak, maar tevens het belang inzag van een juiste uitvoering hiervan voor het geheel. De mogelijkheid was, hoe tot een dergelijk begrip te komen. Men vond dit in het vormen van kerens, commissies bestaande uit werkgever en enkele werknemers, die tot taak hadden algemene klachten uit het bedrijf ter kennis van de werkgever te brengen en tevens te adviseren op het gebied van personeelsaangelegenheden.

Binnenkort gaan we weer nieuwe ondernemingsraden kiezen voor onze bedrijven. Op ons verzoek zal de heer A. van der Kade, secretaris van de ondernemingsraad Maanweg in een drietal artikelen het belang van de ondernemingsraad belichten.

Toen de vakverenigingen groter werden en in betekenis toenamen, ontstonden er op dit gebied wel eens wijvingen. Immers, verscheidene werkgevers stichtten kerens, met het doel de vakbeweging buiten de deur te kunnen houden en geheel „baas in eigen huis” te blijven. Langzamerhand kwamen echter in de houding van de vakverenigingen een wijziging. Naarmate deze groeiden zetten zij zich meer en meer in om in collectief overleg verbetering te krijgen van de primaire arbeidsvoorwaarden, zoals loon, werktijd en dergelijke. De secundaire arbeidsvoorwaarden, b.v. begin en einde van de werktijd, waren zo aan de bedrijven individueel verbonden, dat hierover met ieder bedrijf persoonlijk contact zou moeten worden opgenomen. De vakverenigingen gingen nu in de fabrieks-

keren de aangewezen organen zien om deze voorwaarden te regelen en beschouwden deze kerens dus min of meer als een verlengstuk van de vakbeweging. Voor de vakverenigingen was het niet moeilijk invloed in deze kerens te krijgen. Over het algemeen was het zo, dat ongeorganiseerde werknemers zich in zeer geringe mate voor het kernwerk interesseerden en uiteindelijk waren het de georganiseerde werknemers, die in de kerens werden gekozen. Het gevolg was, dat de kernvorming nu door de vakverenigingen werd geïmpageerd, hetgeen natuurlijk op zijn beurt weer wijvingen teweegbracht met de werkgevers. Uiteraard kostte de tijd ook hier vele problemen op en in de periode tussen de beide wereldoorlogen werden er in vele grote en kleine bedrijven fabriekskernen opgericht.

Na de tweede wereldoorlog was men ervan overtuigd, dat de gevolgen hiervan slechts konden worden overwonnen met inspanning van alle beschikbare krachten. Dit betekende dat een ieder, dus van de kleinste arbeider tot de grootste industrieel al zijn krachten hiervoor zou moeten inspannen en mede verantwoordelijk zou zijn voor de grootte van de totale krachtsinspanning welke ontwikkeld zou worden. Om deze inspanning maximaal te maken was weer datzelfde wederzijdse begrip nodig als zo omstreeks 1850 al was onderkend. In dit verband werd dan ook na de oorlog aan de Stichting van de Arbeid, een instelling waarin zowel de werkgevers als werknemers waren vertegenwoordigd, door de regering advies gevraagd ten einde evenwiel te komen tot een wettelijke regeling betreffende het instellen van ondernemingsraden. Volgens goed vandelands gebruik benoemde deze Stichting een commissie die deze materie uitgebreid ging bestuderen.

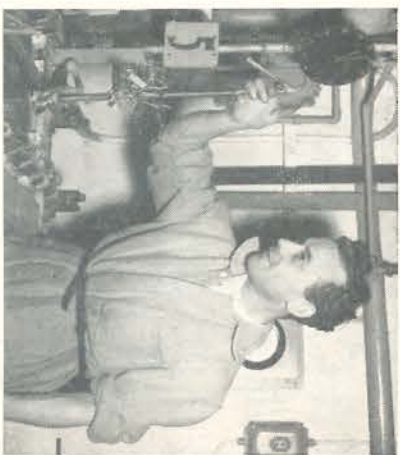
Een volledige opsomming van wie allemaal aan het uiteindelijk advies hebben gewerkt zou hier te ver voeren. Belangrijk is, dat men tot de erkenning kwam, dat de werknemer recht heeft zijn stem te laten horen in aangelegenheden die de onderneming betreffen, waarin hij werkzaam is. Hoewel deze rechten reeds vaak opgenomen waren in een collectieve arbeidsovereenkomst of dergelijke achtte men deze basis onvoldoende en dacht men het noodzakelijk dat aan de ondernemingsraden een wettelijke grondslag werd gegeven.

Als gevolg van dit advies kwam tot stand de Wet op de ondernemingsraden van 4 mei 1950, waarin gesteld wordt, dat bedrijven met meer dan 25 werknemers verplicht zijn tot het instellen van een ondernemingsraad. Verder regelt deze wet onder andere de bevoegdheden en samenstelling van de ondernemingsraad, punten waarop we een volgend keer nader zullen ingaan.

Voor onze Bonte Avond in mei a.s. hebben wij nog enkele nummers nodig (muziek of wat dan ook).

Wie doet er mee?

Opgaven graag spoedig aan de heer Koopman, Typekamer, toestel 430.

De heer J. Crana vervult in de afdeling Galvano de functie badloper. Hier controleert hij een van de baden. 20 februari a.s. is hij 12½ jaar bij ons in dienst. Wij feliciteren hem nu, vrijdag is het uw beurt.

Oplossing puzzel 2

De twee getallen die met elkaar vermenigvuldigd moesten worden zijn: 29067 en 58134; de rest van de vermenigvuldiging schenkt u ons wel. Bijna alle inzenders vonden de goede oplossing.

De prijswinnaars zijn:

- 1e prijs (f 15,—): M. O. S. Heymans, Proefwerkpiaats R.T.C.;
 - 2e prijs (f 10,—): F. W. Pont, Radio-laboratorium;
 - 3e prijs (f 7,50): W. A. Biesot, Georeedschapmakerij;
 - 4e prijs (f 5,—): I. C. Rauws, Constr. Bur. Elektr. Apparaten;
 - 5e prijs (f 5,—): A. v. d. Boogaard, Huisvesting Utrecht;
 - 6e prijs (f 5,—): J. van Kampen, Garage.
- Met de ladderpuzzel behaalden de heren J. Velthuis, TV-montage, en J. v. d. Wees, Constructiebureau Huis-houdelijke Apparaten, beiden met 94 punten, de top.
- De prijzen kunnen vanaf maandag 16 februari a.s. afgehaald worden bij mef. Hartstulker, redactie VDH-tje; Utrecht krijgt deze toegezonden.

Al 12½ jaar is de heer H. Duffels in de afdeling Galvano werkzaam, de laatste 6½ jaar als baas. Donderdag 19 februari is zijn jubileumdag, waarmee wij hem alvast gelukwensen.

het V.D.H.-tje

Redacteur:
C. SCHREVEL
Nr. 586
14 februari 1959

PERSONEELSORGAAN VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG EN UTRECHT

STAND OPHOUDEN...

Wat kiest u: HET ETIKET OF DE INHOUD?

Kent u ook van die mensen, die er steeds op bedacht zijn om hun stand op te houden? Die elke opmerking die ze maken beginnen met de woorden: „met mijn vermeld te zien, vooral nog vooral gegaan door hun verworven titels? Of die zich vooral sieren met „mijn bescheiden ijvering”?

Ja? Kost het u ook altijd zo'n moeite om dan in de plooi te blijven? Wel, denk dan dat u niet alleen staart! Er zijn er velen, die daar moeite voor moeten doen. Die in zo'n geval de nelling hebben om iets heel ongezeigels te zeggen of te doen. Hoe komt het toch dat die velen zo'n onaangenaam gevoel over zich krijgen, sterker nog: geprikkeld raken? Waarschijnlijk omdat ze voelen dat hier iets in het spel is, dat niet echt is. Dat bepaalde punten zo nadrukkelijk worden beklemtoond, dat daardoor andere punten niet zullen opvallen.

Neem nu bij voorbeeld die uitdrukking: „met mijn..... jaren dienstverband”. Zouden zoveel jaren dienstverband enige garantie inhouden voor een betere kijk op bepaalde zaken? Natuurlijk, als ergens een bepaalde vooraftel jaren ervaring een goede steun zijn om de problemen van vandaag in een beter licht te zien. In een bredere samenhang. Maar ook deze steun is maar beperkt. Want met die zoveel jaren zit men dan ook meer dan de later gekonnen vastgeroest aan dat verder verleden. En daarmee gevangen in een bepaalde visie of in een bepaalde opvatting. Iets waarmee de later gekomenen minder te kampen hebben. Waardoor zij fris en onbevangen de problemen tegemoet kunnen treden en aanpakken. En dan nog een vraag: Is het verschil

tussen 1 en 3 jaar ervaring even kenmerkend als dat tussen 20 en 22 jaar? Neen toch? Dat ziet men overduidelijk aan leeftijdsverschillen. Twee jaar verschil gaat steeds minder wegen!

Neen, met die zoveel jaar dienstverband wordt vastgeklampt aan iets om een verschild te stipuleren, dat op andere wijze niet kan worden waargemaakt. En dan die bescheiden mening? Waarom special erbij gezegd dat hij bescheiden is? Omdat de ander misschien zou denken dat hij onbescheiden is? Maar waarom dat dan ge-daacht? Omdat de spreker in zich zelf enige onbescheidenheid voelt misschien? Omdat hij de zaken graag wat fonsier zou stellen, maar het niet durft?

Maar voelt de ander dit dan niet aan? Just in en vooral doordat „bescheiden” zeggen? En dan tenslotte al die voorleerters en tleis. Is de heer P. Jan- sen iemand anders, iets minder dan de weldelegestrange heer mr. P. I. J. A. S. Jansen? Zit het bij die meneer zo sterk in dat I. J. A. S.? Dat doet dan denken aan de fles van de goedkope cognac (f 3,70 per fles), die altijd een groter, mooier etiket heeft, met meer goud dan de fles van f 37,—! Maar de kwaliteit zit niet zo zeer in de etiketten, dan wel in de inhoud.

Eén slokje leert wat dat betreft meer — althans voor een fijnproever — dan een half uur bewonderen van het etiket!

Wellicht heeft de aandachtige lezer iets gemeenschappelijks ontdekt in deze voorbeelden, namelijk het vastklampen aan de buitenkant om het binnensite daardoor minder te doen opvallen. En zonder dat men zich zit in de meest gevallen realiseert, men voelt het erin zitten. En dit voelen van het on-echte, van het spel, dat men ons probeert voor te draaien, dat prikkelt. Dat roept in ons de neiging op scherp uit te vallen of iets heel ongezeigels te zeggen. Maar wat bereiken wij ermee? Niets waarschijnlijk. Hoogstens dat het spel een volgende keer iets minder opvallend wordt gespeeld. Maar met opmerkingen verandert men aan de achtergronden niet zoveel.

A. van HESSEN +
Donderdag 5 februari bereikte ons het pijnlijk verrassende bericht, dat onze medewerker, de heer A. van Hessen, onverwachts is overleden.

Hij was aanvankelijk werkzaam in de afdeling Kosprijs. Daarna fungeerde hij in het Produktiebu-reau, in welke kwaliteit hij enige tijd werkzaam was in onze Kas-tentfabriek.

Hij ging rustig en jiverig zijn gang en vervulde veelal in stilte zijn plicht. Hij was geen man, die veelisend was. Maar door per-soonlijke moeilijkheden hing een sluijer van weemoed om zijn leven. En hoe weinig kunnen anderen daarin vaak helpen.

Wij wensen zijn nabestaanden de kracht en troost, die zij in dit onverwachte verlies zullen nodig hebben. Zij mogen zich van ons medeleven verzekerd houden.

Mogelijk zijn deze achtergronden nu wat duidelijker en begrijpt u iets van wat er achter zit, waarvoor u zich mis-schen wat minder ergert en het die mensen wat minder gemakkelijk maakt. Daarmee is dan veel gewonnen, want ze hebben het al zo moeilijk!

C. van der Kade.

Nieuwe telefoonnummers

Juke-box-Montage:
heer Poortier 392
Controlekamer 554

Radioomtag:
heer Buchy 583
Teleo:
heer Lenselink 499
Impegnederij:
tijdelijk bereikbaar 307.

En Utrechtse jubilaris is de heer J. H. lechij, die werkzaam is als baas in de afdeling Handboormachines aan de Keit-schade. Wij feliciteren hem met zijn 12½-jarig jubileum, dat hij donderdag 19 februari hoopt te vieren.

De Algemene Weduwen- en Wezenverzekering

Nu het ernaar uitzielt, dat vóór 12 maart a.s., de datum waarop de vertiezingen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal zullen worden gehouden, het wetsontwerp inzake een algemene weduwen- en wezenverzekering in behandeling zal worden genomen, is het wellicht nuttig iets te vertellen over de gang van zaken, die tot dit wetsontwerp hebben geleid, alsmede te bezien welke uitkeringen straks in bepaalde omstandigheden zijn te verwachten.

Voor wij tot de echte behandeling van deze verzekering, kortweg A.W.W. genoemd, overgaan, wil ik u eerst iets vertellen over andere sociale wetten, waarin eveneens voorzieningen zijn getroffen voor weduwen en wezen.

Voorbereiding.

Reeds bij de totstandkoming van de eerste sociale verzekeringswet, t.w. de tijd. Men denke bij voorbeeld maar aan ongevallenwet 1901, werd de noodzaak gevoeld daarin een voorziening voor weduwen en wezen op te nemen, wanneer de gevolgen van een bedrijfsongeval daartoe aanleiding gaven. Ook bij de totstandkoming van de invaliditeitswet en andere ongevallenwetten werden regels vastgesteld op grond waarvan bij het overlijden van een verzekerde door weduwen en wezen bepaalde uitkeringen konden worden verkregen.

Deze voorzieningen strekten zich echter alleen uit tot de weduwen en wezen van de verzekerden volgens deze wetten, maar bovendien waren de uitkeringen in geld gemeten de jaren door den zeer beperkte aard, ook al werden na de tweede oorlog door de toenmalige regering toelagen op de vaste uitkeringen verstrekt.

Al met al bleef de noodzakelijkheid van een algemeen weduwen- en wezenverzekering aanwezig, omdat ook de ontwikkeling na 1945 wat de pensioenvoorzieningen via bedrijfsstak of onderneming betreft in sterke mate de oudedagsvoorziening op de voorgrond stelde. Terecht oerigens.

Toch is men niet de AWW reeds geruime tijd doende. Reeds in de periode 1952—1956 werd door de toenmalige minister van Sociale Zaken aan de Sociaal Economische Raad advies gevraagd over de instelling van een dergelijke wet en deze raad bracht in juni 1957 en maart 1958 het gevraagde advies uit. Aan de hand van dit advies is het departement aan het werk gegaan en in juni 1958 werd het ontwerp in de ministerraad behandeld. Op 11 december 1958, nadat de Sociale Verzekeringsraad en de Raad van State daarover hadden geadviseerd, tekende Hare Majesteit de Koningin het ontwerp en zond het naar de Tweede Kamer, alwaar het ontwerp nu ter behandeling ligt.

Werkingsfeer.

Het is u natuurlijk bekend, dat met werkingsfeer wordt bedoeld aan te geven voor welke personen de wet van toepassing zal worden. Welnu, het is de bedoeling dat ook de AWW de gehele bevolking zal omvatten, zonder dat daarbij enigerlei welstandsgrans in aanmerking wordt genomen. In dat opzicht lijkt deze wet dus een beetje op de AOW. In een ander opzicht is er echter een verschil, namelijk dat de algemene weduwen- en wezenverzekering niet automatisch eindigt op 65-jarige leeftijd.

Daar de aard van deze verzekering een voorziening beoogt ten behoeve van de nabestaanden van overleden verzekerden, zal het duidelijk zijn, dat

Binnenkort mag in de Tweede Kamer de behandeling verwacht worden van een belangrijke wet op het sociale vlak, namelijk de Algemene Weduwen- en Wezenverzekering (A.W.W.). De heer G. Oosthoek zal in een twee-mogelijke driediel artikelen u de belangrijkste punten toelichten.

het wetsontwerp, ook reeds hoger als in het oorspronkelijke advies van de SER was voorgesteld.

Naar schatting zullen pl.n. 125.000 weduwen en vele tienduizenden wezen onder de bepalingen van deze wet vallen. Betekent dit nu dat alle weduwen een gelijke aanspraak op een uitkering zullen hebben? Zeer zeker niet. Men kan min of meer van een individueel karakter bij deze wet spreken. Het recht op uitkering, alsmede de duur van een uitkering worden afhankelijk gesteld van verschillende criteria. Er wordt bij voorbeeld onderscheid gemaakt tussen de weduwen, die dit na de inwerkingtreding van de wet zijn geworden en zij die op dat tijdstip reeds weduwe waren. Voor de laatstgenoemde categorie wordt een overgangsbepaling voorgesteld, die een aflopend karakter zal hebben.

Ten slotte zal het duidelijk zijn, dat wanneer de algemene weduwen- en wezenverzekering wet zal zijn geworden, gelijkzijdig soortgelijke uitkeringen krachtens de verschillende ongevallenwetten en de invaliditeitswet zullen worden aangepast aan de AWW. In een volgend artikel hopen wij met u de uitkeringen onder de loep te nemen.

BENT U OP TIJD AAN UW WERK? Nieuwe regeling met ingang van maandag

Tot dusver werd vanuit een centraal punt gecontroleerd of men op tijd het werk begon of te vroeg de afdeling verliet. Wij behoorden niet onder stoelen of banken te steken, dat deze regeling zeer gebrekkig werkte en mede doordat een grote groep van ons personeel zich niet aan de gestelde regels hield, veel ongenoegen veroorzaakte bij de goedwillenden onder ons.

In een memo van onze directeur, de heer ir P. G. Zaaijer, werd een ander reeds onder de aandacht van alle afdelingschefs gebracht en medegedeeld, dat nieuwe maatregelen op dit punt in voorbereiding waren.

Thans is in overleg met de Ondernemingsraad vastgesteld, dat pogingen moeten worden ondernomen om discipline de puntjes op de i te zetten, waarbij het totale systeem van de aanwezigheidscontrole onder de loep is genomen. Een en ander heeft geleid tot het besluit een progressieve boeterегeling in te voeren, alle bijzondere (gele) verloopjes te laten vervallen

't Is maar hoe je het zegt

De vorige week zaterdag vierde de Nederlandse Journalistenkring het feit, dat hij driekwart eeuw bestond. Dat is inderdaad een juif waard. Bij zo'n gelegenheid spreekt men als regel wel meer dan alleen goede wensen en woorden van waardering. Er is uiteraard ook gesproken van de taak en de rechten van de pers. Dat is wel telkens weer de moeite waard, ook voor ons, die als VDH-ers in het klein toch ook „pers“ zijn. De taak en de rechten van de pers wilde men zien in het raam van onze democratische samenleving. En men zag als één der grondslagen van de democratie de openbaarheid voor ieder van wat er in volk en staat gebeurt.

In grote lijnen kan je het daarmee natuurlijk eens zijn. Maar we moeten met grote dingen altijd oppassen voor grote woorden.

Er zijn bij voorbeeld van die mensen, die je met gloeiende overtuiging verklaren: „Alles, wat waar is moet je ook mogen zeggen.“ En daarmee veroorzaken ze meestal herhaaldelijk ruzies. Wat je meent te moeten zeggen, zal natuurlijk waar moeten zijn; maar of je alles eruit moet flappen wat waar is? Bovendien zouden we nog een hele boom kunnen opzetten over „waarheid“ en wat men daarvoor pleegt te verstaan. In wat je zegt moet je het goede voor hebben met de ander. Dan weet je in de regel wel, wat je moet zeggen en wat je moet verzwijgen.

Maar ook, als je de dingen vertelt is het voor de pers nog een vraag hoe je dat doet. Je kunt onbenullige gebeurtenissen met grote koppen en brede verslagen opblazen tot een schijn van belangrijkheid. En tegelijk kun je waardevolle berichten in een vergieten hoekje frommelen. Waarom? Om te voldoen aan de lust der lezers? Of om aan de klein van een bericht te ontkomen? Ik vraag me vaak af waarom men dan dwars tegen de waarde der feiten in handelt.

Men kan met grote letters in de kop zetten: STAALTIE VAN AMERIKAANS BEDROG en met een kleinere letter erbij zeggen: Kritiek van Moskou. Ja, je hebt het gezegd, maar je letterverandering suggereert een anti-Amerikaans effect. Waarom? Toch niet omdat onze kranten pro-Moskou zouden zijn. Om de sensatie misschien? Je kunt debatteren over de vraag, of je van de Indonesische tegenstanders van Soekarno moet spreken als „rebellie“ of als „verzetstrijders“. Openbaarheid? 't is maar, hoe je het zegt. Scheurer.

HEET EERSTE ZILVER IN 1959

In 1959 jubileren weer vele VDH-ers; de heer A. H. M. J. van der Lans is de eerste in de rij van „25-jarigen“.

Hij trad op 17 februari 1934 in dienst van ons bedrijf op nog zeer jeugdige leeftijd. Niet altijd heeft hij op het Produktiebureau, de afdeling waar hij begon, gewerkt, want op 1 januari 1952 stapte hij over naar de afdeling Salariissen- en Fondsen-administratie, waar hij nu nog werkt.

Het is typerend voor hem, dat hij tot voldoende heeft gewerkt en nog werkt op twee afdelingen die wat soort werk en de noodzakelijke aanpak van zaken zo ontzettend veel verschillen.

De heer Van der Lans heeft als administrateur van diverse fondsen een belangrijke taak om de verschillende besturen tijdig van de juiste gegevens te voorzien. Zo worden door hem geadministreerd: Pensioenfonds, Sparronds, onderling ziekenfonds en de Afdelingskas; daarnaast heeft hij nog het beheer over verschillende andere kleinere „potjes“.

Hij is een rustige en ijverige medewerker voor wie geen moeite te veel is. Hij is wat betreft de sociale wetten en dergelijke voor velen een vraagbaak en heeft zich mede door zijn prettige wijze van optreden vele vrienden gemaakt.

Ik hoop, dat de heer Van der Lans nog vele jaren met dezelfde energie en toewijding zijn werk voor ons bedrijf zal kunnen verrichten. Zonder twiifel zal het hem op zijn jubileumdag niet aan belangstelling onthbreken; hierbij alvast mijn „proficiat“, Van der Lans.

J. van der Linden.

VERVOLG VAN PAG. 2

plaats vinden door de desbetreffende directe afdelingschef of bij afwezigheid de naast hogere chef. De chefs hebben hierover reeds nadere mededelingen ontvangen.

2. De volgende boeterегeling zal worden toegepast bij het te laat komen.

4. Personeelsleden, die moeilijk kunnen lopen of zien, mogen niet meer vóór beëindiging van de werktijd het bedrijf verlaten. Desgewenst kan worden gewacht tot de grote stroom personeel het bedrijf heeft verlaten. Bovendien staat de lift tot hun beschikking.

Voor weekloners (zonder bonus) en maandloners.

te laat tot 1 periode f 0,25

te laat van 1—2 perioden f 0,50

Wanneer men meer dan vier keren te laat komt in een kalenderkwartaal, wordt in dat kwartaal bij elke volgende keer te laat komen f 1,— boete per keer geheven, ongeacht het aantal minuten. Hiervan wordt dan afzonderlijk mededeling gedaan.

Het verschil in boeterегeling is vastgesteld, omdat de eerstgenoemde

categorie van ons personeel bij te laat komen het uurloon deert of een lagere bonusuitkering ontvangt.

3. Alle verlofpassjes zijn hiernede vervallen verklaard en zullen alleen in zeer bijzondere gevallen, ter beoordeling van afdeling Arbeid, worden verlengd.

4. Personeelsleden, die moeilijk kunnen lopen of zien, mogen niet meer vóór beëindiging van de werktijd het bedrijf verlaten. Desgewenst kan worden gewacht tot de grote stroom personeel het bedrijf heeft verlaten. Bovendien staat de lift tot hun beschikking.

Van harte gefeliciteerd

GESLAAGD VOOR:

het diploma Italiaans van het Ned. Talen Instituut: mej. L.M. Dirksen, Boekhouding Utrecht.

het associatiediploma Boekhouden: W.N. Huf, Penskaartenadministratie, het praktijkdiploma Boekhouden: N.v.d. Toorn, Tijdschrijverij.